

Hvornår var det nu det var? Byggeindustrien 50 år

Marius Kjeldsen

Tidsskrifter

Byggeindustrien 8, 1999

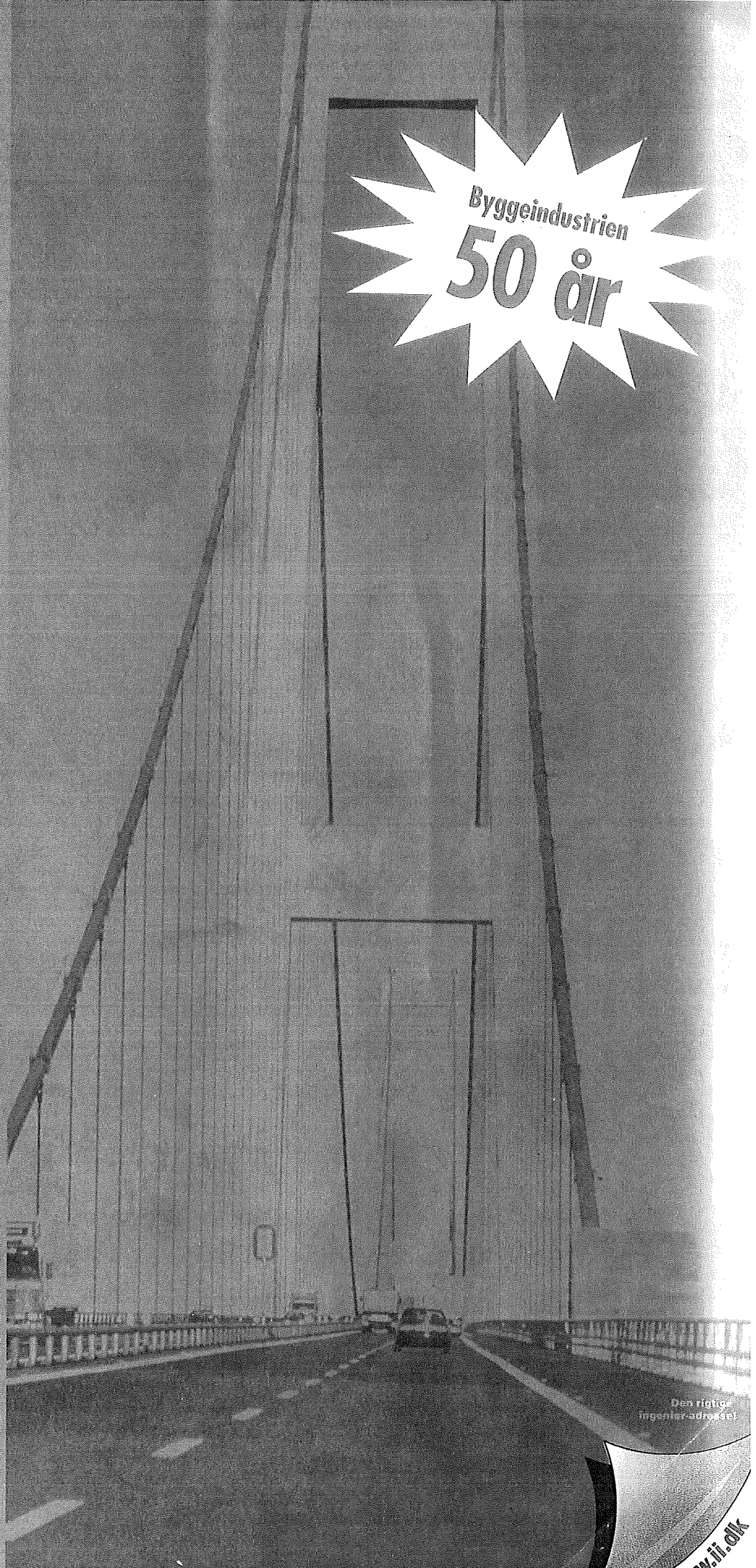
1999

Byggeindustrien

December 1999 - 50. årg.

8

Byggeindustrien
50 år

Den rigtige
ingeniør-adresse!

Ingeniørens
Indebokse

www.iik.dk

0000000707
 ARKITEKT
 16 BRUSENDRUFF
 KULSVIERVEJ 94 B
 2800 LYNGBY

Hvornår var det nu det var?

Marius Kjeldsen

„Byggeindustriens“ 50 år er sammenfaldende med By og Boligministeriets, der dog er tre år ældre. Både blad og ministerium har på forskellig måde søgt at påvirke byggeriets udvikling i retning af større produktivitet og forbedret konkurrenceevne. Allerede i det første nummer af „Byggeindustrien“ i december 1950 skrev daværende boligminister Aksel Møller: „Der er næppe nogen anden industri, hvor kravet om en effektivere produktion gennem en rationalisering af arbejdsgangen melder sig med større styrke end inden for byggeindustrien. De høje byggeomkostninger understreger nødvendigheden af en aktiv indsats fra alle sider på trods af tilvante fordomme og faglige særinteresser“.

I hvilken udstrækning dette også gælder 50 år efter overlades til den enkelte selv at bedømme. Men hvad har boligministeriet med dette for øje - i visse tilfælde sammen med andre - igangsat af forskellige tiltag det sidste halve århundrede - og hvornår? Den efterfølgende oversigt, der ikke foregiver at være udtømmende, men er et udtryk for et mere eller mindre subjektivt valg, spænder fra krav om faste højder i boligbyggeriet 1953 til det store udviklingsinitiativ „Projekt Hus“ 1999.

1947 Statens Byggeforskningsinstitut (SBI) oprettes.

1947 Boligministeriet oprettes.

1953 Faste højder på 28 M indføres som krav i forbindelse med boligbyggeri med statslån.

1953 Boligministeriets Produktivitetsfundsudvalg oprettes. Udvalget finansieres gennem amerikanske midler (Marshallplanen) til ophjælpning af erhvervslivet i Europa i alt ca. 9 mio. kroner.

1953 Cirkulære om fortrinsstilling til „utrådionelt byggeri“ defineret som byggeri, hvor

omfanget af murerarbejdskraft kun er 15% af det normale.

1953 Byggeriets Maskinstationer (BMS) stiftes.

1954 Otte rationaliseringskonsulenter uddannes og stilles til rådighed for byggeriet i 2 år.

1956 Byggecentrum stiftes og overtager det hidtidige - mere beskedne - Byggecentrum drevet af DAL.

1956 Syv nye rationaliseringskonsulenter afløser tidligere konsulenter frem til 1957.

1958 Standard for modulregler i byggeriet vedtages (grundmodul 1M og planlægningsmodul 3M).

1960 Cirkulære om et særligt byggeprogram for montagebyggeri udsendes. Programmet omfatter i alt 7.500 boliger.

1961 Landsbyggeloven træder i kraft gældende for hele landet bortset fra København og Frederiksberg. Loven indeholder bl.a. krav om at støttet boligbyggeri fra 1964 skal projekteres i overensstemmelse med de gældende modulstandarder.

1961 1. bygningsreglement udsendes (revideret 1966, 1972, 1977, 1982 og 1985).

1961 To konsulenter ansættes for 2 år alene med den opgave at undervise/rådgive i modulprojektering.

1962 Ballerup-planen med 1644 lejligheder og Gladsaxe-planen med 1921 lejligheder påbegyndes.

1964 MK godkendelsesordning etableres.

1968 Fast pris og tid-ordningen indføres for statsligt og statsstøttet bygge- og anlægsarbejde (ændret i 1971, 1978, 1981 og 1991).

1969 Vinterforanstaltninger ved byggearbejder indføres.

1969 Tæt/lav boligbyggeri tages op af SBI som forskningsopgave. Første byggeopgave efter konkurrence i 1977 i Herfølge.

1969 Byggerapporten - også kaldet byggeriets B&W-rapport - offentliggøres.

1971 Byggeriets Udviklingsråd (BUR) oprettes.

1971 Statsbyggeloven, der organiserer statens byggevirksomhed vedtages.

1972 Landsbyggeloven gælder nu også for Frederiksberg.

1973 Byggeeksportrådet oprettes - sammenlægges 1989 med Dansk Arkitekturcenter.

1974 Bygherrevejledning for Statens byggevirksomhed udsendes (ændret 1983).

1974 Byggeriets planlægningssystem (BPS) stiftes.

1977 Landsbyggeloven gælder nu også for København.

1977 Byggeteknisk erfaringsformidling (Byg Erfa) etableres. Første Erfablads 1979.

1977 Ordningen med offentlig støtte til forsøgsbyggerier etableres.

1978 VA-godkendelsesordning etableres.

1983 Cirkulære om udbud af bygge- og anlægsarbejder (ændret 1989).

1983 Konkurrence om videreudvikling af etageboligbyggeri udskrives. Første præmie »Det nye etagehus“ realiseres første gang 1988.

1985 Bygningsreglement for småhuse (ny udgave i 1998).

1986 Kvalitetssikrings- og ansvarsreform samt Byggeskade-fonden for støttet boligbyggeri etableres.

1986 Dansk Arkitekturcenter

åbner i Gammel Dok - Christianshavn.

1988 Dansk Bygge- og Boligår afholdes.

1990 EF's (nu EU) udbudsdirektiv for offentlig bygge- og anlægsarbejde sættes i kraft i Danmark.

1990 Byggeskade-fond for byggeri under byfornyelsesloven oprettes.

1991 EF's (nu EU) direktiv vedrørende byggevarer træder i kraft i Danmark.

1991 EFTA-Danmark A/S oprettes.

1993 EF's (nu EU) direktiv vedrørende tjenesteydelser træder i kraft i Danmark.

1994 Erhvervsfremme-initiativet "Proces- og Produktudvikling i Byggeriet" igangsættes af Erhvervsfremme Styrelsen i samarbejde med By- og Boligministeriet.

1994 Handlingsprogram for „Projekt Renovering“ igangsættes.

1996 Konkurrence om økologisk byggeri udskrives. 3 byggerier opført 1998-99.

1996 Byøkologisk Center oprettes.

1997 Projekt Miljørigtig Projektering.

1998 Totaløkonomi skal indgå i vurderingen af støttet boligbyggeri.

1998 Byggepolitisk Handlingsplan.

1998 CIS/CAD ved projektering af byggeri skal anvendes.

1998 Udviklingsprogram for nye samarbejdsformer.

1999 Langsigtet udviklingsprogram »Projekt Hus“ igangsættes.